

ВИДИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІДНОСИНАХ ІНКЛЮЗІЇ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

*Ніколайчук Т. О., магістр правознавства, аспірант
Науковий керівник: Хумарова Н. І., д. е. н., с. н. с.
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
НАНУ, м. Одеса*

Українське державотворення на сучасному етапі характеризується глобальним реформуванням усіх сфер економіко - соціального життя. На сучасному етапі розвитку нашої держави одним з новітніх векторів є екологічна інклюзія, тобто інтеграція всіх суб'єктів еколого-соціальних та еколого-економічних відносин у суспільство шляхом взаємодії з навколишнім природним середовищем.

Інклюзування економіко-суспільного середовища має розглядатися в контексті перспектив та умов подальшого розвитку системи еколого-соціальної інтеграції, розвитку екоосвіти, екооздоровлення та екорекреації, екорекреації, надання еко-послуг медичного характеру, розвитку творчих та креативних всіх членів соціуму спрямованих на взаємодію з довкіллям.

Наразі виділяється дві моделі інклюзивного розвитку економіки:

- американська модель: пріоритетом розвитку є наявність рівних можливостей для всіх членів суспільства (США, Китай);
- орієнтується на рівність у доступі до результатів праці у результаті їх рівномірного розподілу (країни Європи) [1].

З метою вирішення нагальних потреб та проблем кожної галузі національного господарства необхідно визначити, чи дійсно еколого-економічне середовище інклюзивного характеру є ідентичним для кожної з них. Станом на сьогоднішній день, еколого-економічні відносини як такі, притаманні кожній царині національної економіки, оскільки екологомісткі технології впроваджуються у всіх напрямках господарської діяльності.

Однак, важливого значення набувають саме еколого-економічні відносини інклюзивного характеру у природоохоронній та природно - заповідній сфері, оскільки економічне відображення суспільних відносин у вищезгаданих напрямках перебуває на початковому етапі становлення.

Основний щабель відносин еколого-економічної інклюзії, займають суб'єкти підприємницької діяльності, оскільки саме вони є

інструментами реалізації перетворень в економіці держави на всіх рівнях. Чіткий зонінг суб'єктів господарювання у сфері еколого-економічного інклюзування надасть можливість реальної оцінки ресурсів для входження у сферу відносин еколого-економічного характеру, напрямів розвитку інноваційних видів підприємництва, необхідності трансформації тих чи інших усталених економіко-організаційних форм, які не відповідають потребам сьогодення, створенню інноваційних організаційно-правових форм та способів утворення (рисунок 1 – Класифікація суб'єктів господарської діяльності у відносинах еколого-економічної інклюзії).

Рисунок 1 – Класифікація суб'єктів господарської діяльності у відносинах еколого-економічної інклюзії (розроблено автором підставі [2], [3], [4], [5], [6], [7])

Враховуючи вищевикладене нами пропонується класифікація суб'єктів господарської діяльності в залежності від ступеню участі у системі еколого-економічних відносинах інклюзивного характеру:

- **майн підприємці** або так звані **головні** («прямі») (від англійського слова «main»- головний) - це суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють, основний напрям еколого-економічної діяльності, мають великий основний капітал, тощо (наприклад, концесіонери, франшизодавці). Такі суб'єкти господарської діяльності мають ресурсний капітал для самостійного надання

послуг, виробництва товарів або здійснення інших видів еколого-економічної діяльності у природоохоронній сфері чи ПЗФ (наприклад, рекреаційна, реабілітаційна діяльність);

- підприємці – донори - це суб'єкти господарської діяльності, які беруть на себе основне фінансово-організаційне або матеріально-технічне або інше ресурсове навантаження з метою забезпечення успішності, ефективності або підтримки основної екологоорієнтованої господарської діяльності (наприклад, комерційні банки, кредитні спілки, кредитно-фінансові установи недержавного характеру), в свою чергу отримуючи преференції організаційно-фінансового або нормативного характеру від держави (наприклад, податкові канікули, квазівідшкодування податків, безкоштовне технічне обслуговування або підтримка РРО або касових апаратів);

- підприємці – інклюзори - це суб'єкти підприємницької діяльності, які не мають достатньої кількості ресурсів (фінансових, організаційних, матеріальних, технічних) для самостійного входження в галузь еколого-економічних відносин та потребують сторонніх ресурсів для здійснення основної господарської діяльності або мають обмежений ступінь ресурсового забезпечення, що надає змогу здійснювати виключно супровідну (допоміжну) господарську діяльність. Такі суб'єкти господарської діяльності використовують працю осіб з особливими потребами або обмеженими фізичними можливостями, здійснюють економіко-суспільні функції, або мають на меті вирішення задач економіко- екологічної інтеграції певних суб'єктів (наприклад ФОП, які здійснюють надання в оренду кімнат, квартир; юридичні особи приватного права, що використовують працю осіб звільнених з місць позбавлення волі, тощо).

Література.

1. Podesta J. Inclusive Economic Growth: Increasing Connectivity, Expanding Opportunity, and Vulnerability[Electronic resource]// <https://www.americanprogress.org/issues/economy/report/2013/02/07> (Us)

2. Указ Президента України від 03.07.1998 № 727/98 «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/727/98/ed20120101/>

3. Наказ МЗЕЗторг України від 27.08.1996 № 530 «Про затвердження Положення про штрихове кодування товарів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0517-96/ed20020905/>

4. Ухвала Вищого адміністративного суду України від 26.04.2006 № 0195760-06 «Про визнання недійсним податкового повідомлення-рішення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0195760-06/ed20060426/>

5. 5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 144. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV// Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44. - Ст. 356. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

7. Міжнародна Асоціація Франчайзингу та VetFran.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://fdf.org.ua/pro-federatsiyu/organi-upravlinnya-federatsiji-rozvitku-franchajzingu-ukrajini>

КВОТУВАННЯ ПРАЦІ ОСІБ З ОБМЕЖЕНОЮ ПРАЦЕЗДАТНІСТЮ

Наумчик С. О., магістр

*Науковий керівник: Федотова Т. А., к. е. н., доцент
Дніпровський національний університет ім. О. Гончаря*

Забезпечення права інвалідів на працю нині значною мірою залежить від виконання працедавцями встановленого квотування робочих місць для їх працевлаштування. Цей напрям дозволяє інтегрувати інвалідів в сферу праці, підвищувати якість їх життя і регулювати процес працевлаштування людей з інвалідністю.

Система квотування робочих місць для інвалідів як елемент соціальної відповідальності функціонує практично в усіх європейських країнах: Німеччина, Австрія, Польща, Італія, Іспанія, Франція, Росія та ін., з урахуванням національних напрямів державної соціальної політики.

Позитивне нововведення в підвищенні соціального рівня захищеності населення в українському законодавстві - значне розширення складу незахищених верств населення. Раніше працедавців зобов'язували працевлаштовувати тільки інвалідів (норматив - 4 % середньоблікової чисельності штатних працівників в рік, а якщо працює від 8 до 25 осіб - 1 робочого місця [2], хоча в